

ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ТА ФІНАНСИ

ВОРОБИЙОВА Софія, здобувач вищої освіти

спеціальність 073 «Менеджмент»

Миколаївський національний аграрний університет

***Анотація:** Висвітлено використання штучного інтелекту в різних сферах життя, що має суттєвий вплив на галузь бухгалтерського обліку та фінансів. Доведено, що, зважаючи на штучний інтелект, зміцнюється конкурентоспроможність компаній та їх привабливість в умовах цифровізації.*

***Ключові слова:** штучний інтелект, бухгалтерський облік, фінанси, цифровізація, блокчейн.*

Сьогодні цифрова економіка виділяється як одна з провідних тенденцій розвитку суспільства. Різноманітні форми та інструменти цифрових технологій все більше набувають популярності, а їх впровадження служить засобом підтримки та підвищення конкурентоспроможності компанії на ринку в різних секторах її економічної діяльності. Застосування цих технологій стало особливо актуальним у світлі останніх подій, пов'язаних з карантинними заходами через поширення коронавірусу (COVID-19) та необхідністю дистанційного виконання багатьох облікових функцій.

Фінансово-аналітичні компанії, аудиторські та бухгалтерські фірми є активними користувачами передових технологій обчислення та обробки різноманітної інформації. Фінансові директори розглядають бухгалтерський облік як ключову сферу для впровадження рішень на основі штучного інтелекту. Результати опитування фінансових директорів щодо впровадження технологій штучного інтелекту показують, що 30% респондентів вважають сферу бухгалтерського обліку своїм основним вибором, тоді як 37% віддають пріоритет сектору фінансових послуг. У державному та споживчому секторах респонденти визначили основним напрямком казначейство, яке обрали 50%, а фінансове планування та аналіз – 39% [1].

Впровадження штучного інтелекту в бухгалтерські операції також покращить якість роботи за рахунок зменшення помилок. Коли бухгалтерські фірми інтегрують штучний інтелект у свої процеси, фірма стає більш

привабливою і як роботодавець, і як постачальник послуг для професіоналів нового тисячоліття, покоління Z. Перевагами штучного інтелекту для бухгалтерів і фінансових фахівців є: роботизована автоматизація процесів, боротьба з шахрайством, зміна способу мислення людини [2].

Аналіз використання штучного інтелекту у великих компаніях в дослідженнях М. Кондратюка, О. В. Руденко і А. Є. Чернобровкіної демонструє, що в цьому контексті охоплюються різні сфери діяльності та вирішуються різноманітні завдання одночасно. Наприклад, у компанії Deloitte продукт SONAR використовується для роботи з базами даних, що включає щонайменше 2500 продуктів. Він порівнює дані та показує результати у відсотках, що стосуються ПДВ, кодів товарів і місцевих зборів, які внесено до бази даних товарів. Argus автоматично формує звіти про ризики на основі аналізу документів, виявлення відмінностей і розбіжностей, обрання деталей та інших аспектів. GRAPA використовує аудиторії для встановлення стратегії та оцінки її правильності [3].

Сьогодні, одна з важливих та виразних форм звітності в цифровій економіці є XBRL-звітність. В Україні розпочато функціонування Системи фінансової звітності, яка передбачає, що об'єкти, які складають фінансову звітність згідно з Міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ), повинні подавати її в уніфікованому електронному форматі Inline XBRL (або розширена мова ділової звітності) згідно з Таксономією UA XBRL МСФЗ та за принципом "єдиного вікна" [4].

Технологія блокчейну та її розвиток є основними компонентами Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України, яка була розроблена Кабінетом Міністрів у 2018 році. Головною метою впровадження цієї концепції є заходи та стимули для цифрової трансформації фінансово-економічного, суспільного та соціального середовища, включаючи цифрову інфраструктуру. Концепція зміни стратегічної галузі та проектів цифрової трансформації та розвитку внутрішнього цифрових технологій у виробництві та використанні ринку споживання [5].

За технічним і економічним змістом блокчейн представляє собою базу даних операцій, які зберігаються в окремих блоках, і при цьому кожен новий блок містить частину інформації з попереднього блоку [6].

Впровадження інформаційних цифрових технологій у систему бухгалтерського обліку забезпечує необхідність перетворення звичайних методів для забезпечення практичної реалізації цього виду діяльності [7]. Однією з основних переваг використання нових технологій є можливість оптимізації бухгалтерських процедур та розширення доступу стейкхолдерів до агрегованих бухгалтерських даних і публічної звітності. Вони можуть підвищити ефективність роботи з обліковою інформацією в режимі реального часу та забезпечити прозорість операцій. При використанні сучасних технологій важливо постійно моніторити їх зміни і слідкувати за критеріями адекватності нового типу технологічних інновацій для бухгалтерської системи. Виникнення різних ризиків, пов'язаних із застосуванням цифрових технологій, таких як кібератаки, втрата інформації, порушення цілності даних тощо, вказують на наявні проблеми.

Отже, важливим напрямком наукових досліджень є пошук ефективних і практично застосовних інструментів й методів цифровізації бухгалтерського обліку в умовах загальної цифрової трансформації.

Література:

1. Застосування технологій штучного інтелекту. Deloitte : веб-сайт. URL: <https://www.deloitte.com/ua/uk/pages/about-deloitte/articles/ce-cfo-surveyautomation.html>.
2. Штучний інтелект в бухгалтерському обліку та фінансах. Бухгалтер 911: веб-сайт. URL: <https://buhgalter911.com/uk/news/news-1049080.html>.
3. Кондратюк О. М., Руденко О. В., Чернобровкіна А. Є. Можливості та перспективи використання штучного інтелекту в аудиті. Ефективна економіка. 2021. № 1. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8520>.
4. Фінансова звітність за МСФЗ-таксономією: що змінює Закон № 465 : від 27.02.2020 р. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/DGK00002?an=14>.
5. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації: Розпорядження Кабінету Міністрів України № 67-р від 17.01.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#Text>.

6. Ситник І. П., Фоміна В. С. Вплив фінтеху на розвиток сучасних платіжних систем України. Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор». 2019. Випуск 2(15). С. 139–143.

7. Потриваєва Н. В., Недбайло І. І., Нестерчук І. В. Цифровий облік в аграрній сфері // Бухгалтерський облік, оподаткування, аналіз і аудит: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку : тези доповідей VII Міжнародної науково-практичної конференції. м. Чернігів, 27 листопада 2021 р. Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2021. С.142-143.
URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/11776>

***Анотація:** The use of artificial intelligence in various spheres of life, which has a significant impact on the field of accounting and finance, is highlighted. It has been proven that taking artificial intelligence into account strengthens the competitiveness of companies and their attractiveness in the conditions of digitalization.*

***Ключові слова:** artificial intelligence, accounting, finance, automation, blockchain.*

***Науковий керівник - ПОТРИВАЄВА Наталя,
д-р екон. наук, професор, професорка кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв***